

Norski fiskimálaráðharrin:

Stuðulin til fiski-vinnuna skal burtur

Tað er ekki bert í Føroyum, at tosað verður um at minka og heilt avtaka stuðulin til fiskivinnuna — og at gera vinnuna meira lønandi við at minka um veiðuorkuna. Hetta eru eisini spurningar, sum eru nógv frammi í Noregi. Tann almenni stuðulin til norsku fiskivinnuna skal heilt burtur um nøkur fá ár. Hetta segði nýggi norski fiskimálaráðharrin, Oddrun Pettersen, í einum fyrilestri í Bergen í vikuni.

Pettersen segði, at tað í framtíðini bert verður áhugi fyri eini fiskivinnu, sum veruliga lønar seg.

»Profilen på vår nye fiskeripolitikk bør være at hver enkelt gis mulighet til bedrifts-økonomisk tilpasning« segði fiskimálaráðharrin sambært norska blaðnum Aftenposten.

Hon visti á, at tann nógvi almenni stuðulin seinastu árin hevur meivirkað til at varðveita ein alt ov stóran fiskiflota. Hetta hevur so aftur seinkað eini tilgaling, sum svarar til strukturbroytingarnar í samfelagnum.

Norska stjórnin legg-

ur upp til eina skilagóða tillaging í fiskivinnuni longu í hesum árinum, segði fiskimálaráðharrin. Kappingarferið skal økja og tørvurin á almennum stuðuli minkast.

Í samráðingunum við EF hevur Noreg plikað seg til at allur almennur stuðul, sum skerjir kappingina, skal burtur áðrenn endan av 1993.

Eftir tað verður stuðulin latin sum menningarhjálp til ávis øki og bert í litlan mun sum beinleiðis vinnustudningur. Fiskivinnan eigur tí í framtíðini at leggja seg eftir meira at hugsa um marknaðin og góðsku, segði Oddrun Pettersen.

— Hesi seinastu 30 árin hevur vánaligt lønsemi sett sín dám á fiskivinnuna. Hetta er eisini orsøkin til at vit hava fingið ein ov stóran fiskiflota. Spurningurin um hvussu vit kunnu fáa eina meira lønandi vinnu fer tí í fyrstu syftu at snúgv seg um, hvussu veiðuorkan kann minkast, segði norski fiskivinnumálaráðharrin í Bergen.

Doktari í grindahvalum og nýsum

Liselotte Wesley Andersen, ið starvast sum lærari og granskari í livfrøði á Náttúruvísindadeildini á Fróðskaparsetrinum, hevur 18. januar 1991 frá Náttúruvísindaliga fakultetinum, Aarhus Universiteti vundið sær Ph.D. heitið í livfrøði fyri ritgerð sínar: »The Population Structure and Sex Determination of the Long-finned Pilot Whale, Globicephala Melas, and the Harbour Porpoise, Phocoena Phocoena«.

Liselotte Wesley Andersen tók í 1985

prógv sum cand.scient. í livfrøði við Aarhus Universitet og kom í starv sum adjunktur í livfrøði á Náttúruvísindadeildini 1. september 1989.

Ritgerðin hjá Liselotte Wesley Andersen er ein av fleiri Ph.D.-ritgerðum, ið eru komnar burtur úr teirri stóru altjóða grindakappingini, ið m.a. Náttúrugripasavnið og Fróðskaparsetur Føroya hava verið uppi í. Í Spania kemur ein Ph.D.-ritgerð um grindahval við tilfari frá hesi kanning um stutta tíð, og ein er á veg í Frankariki.

Gorbatjov ger eina síðstu roynd at fáa frið í Golfinum

Í gjár vóru samráðingar í Moskva millum irakiska uttanríkisráðharran og ovastu sovjetisku leiðsluna við sjálvum Gorbatjov á odda.

Hesin fundurin verður mettur at vera seinasti møguleiki at steðga krígunum í Golfinum, áðrenn teir sameindu byrja tann stóra landbardagan móti irakisku deildunum í Kuwait.

Tað var vitjanin hjá sovjetiska diplomatinum Primakov í farnu viku, sum fekk glið á royndirnar at finna eina friðarlaga loysn á kreppuni og krígunum í Golfinum. Eftir vitjan Primakov kunngjórði útvarpið í Bagdad, at Irak vildi taka seg úr Kuwait

og harvið lúka krøvini í ST-samtyktini nr. 660, har ST sigur, at Irak beinvegin og treytaleyst skal taka seg úr Kuwait.

Men saman við hesi fráboðan kundi útvarpið í irakiska høvuðstaðnum eisini greiða umheiminum frá, at Irak setti fleiri treytir fyri at taka seg úr Kuwait. Eitt nú at teir sameindu skulu taka seg úr økinum innan ein mánaða, at Israel skal taka

seg úr sinum hersettu økjum, at Sýria skal taka seg úr Libanon, at tey sameindu skulu gjalda fyri uppbyggingina av Irak, at øll uttanlandsskuld hjá Irak skal strikist osfr.

Irakiska tilboðið um at taka seg úr Kuwait fekk misjavna móttøku. Amerikanski forsetin kallaði tað eitt svindulnummar, meðan eitt nú russarar hildu tað vera áhugavert.

Russarar hava síðani tikið stig til at fáa irakiska uttanríkisráðharran, Tariq Aziz, til Moskva at tosa um eina treytaleysa afturtøku úr Kuwait.

Um sama mundið hevur irakiski sendiharrin í ST sagt, at heimurin hevur misskilt boðini frá Irak. Landið hevur ongargreitt sett, men tað sum serliga teir sameindu hava skilt sum treytir, er meira at meta sum eitt katalog yvir mál, sum Irak ynskir at tosa um.

Tað er greitt, at russarar eru í eini rættliga góðari meklarastøðu, tí teir hava áður havt nógva samarbeiði við Irak. Ikki minst teir ortodoks kommunismarnir og herurin í Sovjetsamveldinum

ynskja at »hjálpa« Saddam Hussein, tí hann hevur verið ein av teirra sameindu í mong ár og hevur havt stóran týðning fyri vápnaðnaðin hjá russarum.

Nú sær Gorbatjov ein møguleika at gera seg galdandi aftur og liva upp til fróðvirdislenina, hann fekk herfyri.

Verður tað Gorbatjov, sum fær Irak at taka seg úr Kuwait treytaleyst, men við eini undirhondsavtalu um at Saddam Hussein sleppur at varðveita sitt vald í Irak, so er tað greitt, at hann fer at fáa stóra viðurkenning fyri tað kring allan heim. Tað kann stuðla honum í royndunum at fáa búskapin á fótur aftur og minka um trýstið, nú roynt verður at varðveita Sovjetsamveldið í sínum uppruna líki.

Tað er eisini greitt, at fyri Saddam Hussein er tað tann besta loysnin at gera eina avtalu við russarar, tí teir hava verið hansara sameindu. Teir eru so eisini so mikið sterkir, at teir kunnu tryggja Saddam Hussein valdið í Irak eftir kriggið.

Alt meðan hesar avgerandi samráðingar eru í Moskva, biðar tann stóri landbardagin í Kuwait. Teir sameindu eru klárir til landbardagan og hava longu gjørt fleiri fyrireikingar, eitt nú bumbað irakisku deildirnar við markið við ávisum slag av bumbum.

Tíðindi siga, at landbardagin longu skuldi verið byrjaður, men at Gorbatjov hevur skrivað til Bush og biðið hann biða til samráðingarnar við irakar eru lidnar.

Tað eru teir, sum ikki eru so fegnir um at kriggið skal enda nú, um tað hevur við sær, at Saddam Hussein fer at sita við valdinum í Irak í framtíðini eisini. Ísraelar bera stóran ótta fyri hesum, og summir eygleiðarar vilja vera við, at Ísrael rætt og slætt góðtekur ikki, at Saddam Hussein verður sitandi við valdinum eftir kriggið. Ein kann tí rokna við at Ísrael fer at fyrirtaka sær »okkurt«, um teir sameindu gevast.

Greið ST-boð til Ísraelar:

Gevist við búsetingini í teimum hersettu økjum

Í eini samtykt, sum ST hevur gjørt nú um dagarnar, verður tað álagt Ísrael at gevast við búsetingini í teimum hersettu økjum á Vestara árabakka og í Gaza.

Hetta seinasta árið eru fleiri hundrættusund sovjetiskir jødar komnir til Ísraels og fleiri teirra hava búsett seg í teimum hesettu økjum. Tað er politikkurin hjá tí sera hagravenda íbúðamálaráðharranum Sharon, at allir teir sovjetiskir jødarnir skulu búseta seg í teimum hersettu økjum.

Hann segði herfyri við bretska sjónvarpið BBC, at tað hevði verið gott, um einar 2 mill. sovjetiskir jødar búsettu seg í teimum hersettu økjum, sum hann heldur Ísrael ongantið eigur at lata

frá sær aftur. Tað er tó ikki semja í stjórnini um henda spurningin. Sharon umboðar teir mest viðgongdu á hagravonginum, og sær fegin palestinarar, har piparið gror.

Jú spurningurin um búseting í teimum hersettu økjum tykist nú at kunna seta ein kila í tað annars so góða samarbeiði millum USA og Ísrael.

Nú um dagarnar hevði ísraelski sendimaðurin í USA at amerikonsku stjórnini fyrst at leggja á pengunum, hon hevur játtað til Ísrael og sum skulu brúkast til búsetingina hjá teimum mongu sovjetiskum jødunum, sum eru komnir og koma til Ísraels.

Orð hansara hava fingið fleiri amerikanskar politikarar at tala at ætlan-

ini hjá ísraelsku stjórnini at lata sovjetiskum jødarnar búseta seg í teimum hersettu økjum.

Orsøkin til at stjórnin enn ikki hevur latið Ísrael peningin er tann, at amerikanskar eru ónøgdir við, at ísraelska stjórnin ikki uppá forhond vil geva lyfti um, at pengarnir skulu ikki brúkast til búseting í teimum hersettu økjum.

Tað eru so tey, sum bera ótta fyri, at amerikonsk krøv um hvat pengarnir ikki mugu brúkast til, kunnu fáa ísraelsku stjórnina at broyta støðu í spurninginum um at gera álop á Irak.

Eygleiðarar halda, at spurningurin um at lata sovjetiskar jødar búseta seg í teimum hersettu økjum kann vera sum at

koyra bensin á bálið, nú just ein av spurningunum um eina varandi loysn. Miðeystri er, at Ísrael tekur seg aftur av teimum hersettu økjum.

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skrivur